
Dokument z posiedzenia

A9-0209/2022

19.7.2022

SPRAWOZDANIE

w sprawie Centrum AccessibleEU wspierającego politykę dostępności na rynku wewnętrznym UE
(2022/2013(INI))

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

Sprawozdawczyni: Katrin Langensiepen

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	12
ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE	15
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ	16
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	17

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Centrum AccessibleEU wspierające politykę dostępności na rynku wewnętrznym UE (2022/2013(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 19 i 48, art. 67 ust. 4 oraz art. 153, 165, 168 i 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej („Kartę”), w szczególności jej art. 3, 21, 24, 26, 34, 35, 41 i 47,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i jej wejście w życie 21 stycznia 2011 r. zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych¹,
- uwzględniając uwagi ogólne do Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych opracowane przez Komitet ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami jako miarodajne wytyczne dotyczące jej wdrażania, a w szczególności uwagę ogólną nr 2 dotyczącą art. 9 o dostępności, przyjętą 11 kwietnia 2014 r.,
- uwzględniając kodeks postępowania pomiędzy Radą, państwami członkowskimi i Komisją zawierający wewnętrzne ustalenia dotyczące wdrażania przez Unię Europejską i reprezentowania Unii Europejskiej w odniesieniu do Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych²,
- uwzględniając przyjęte przez Komitet ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami uwagi podsumowujące z dnia 2 października 2015 r. dotyczące wstępnego sprawozdania Unii Europejskiej,
- uwzględniając dochodzenie strategiczne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące monitorowania przez Komisję środków unijnych mających wspierać prawo do niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami i osób starszych,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2021 r. zatytułowany „Unia równości: strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030” (COM(2021)0101),
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (COM(2008)0426, „dyrektywa

---

¹ [Dz.U. L 23 z 27.1.2010, s. 35.](#)

² [Dz.U. C 340 z 15.12.2010, s. 11.](#)

antydiskryminacyjna”) oraz stanowisko Parlamentu w tej sprawie z 2 kwietnia 2009 r.³,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych na okres po roku 2020⁴,
- uwzględniając rozporządzenie (UE) 2021/782 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2021 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym⁵,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w wymogów dostępności produktów i usług⁶ (europejski akt prawny w sprawie dostępności),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego⁷,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej⁸,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (wersja przekształcona)⁹,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie” (COM(2021)0118),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych)¹⁰, z późniejszymi zmianami¹¹,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności – europejski transport na drodze ku przyszłości” (COM(2020)0789),
- uwzględniając Nowy program na rzecz praw konsumentów (COM(2020)0696), którego pięć priorytetów obejmuje szczególne potrzeby niektórych grup konsumentów, w tym

---

³ [Dz.U. C 137 E z 27.5.2010, s. 68.](#)

⁴ Dz.U. C 362 z 8.9.2021, s. 8.

⁵ [Dz.U. L 172 z 17.5.2021, s. 1.](#)

⁶ [Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70.](#)

⁷ [Dz.U. L 327 z 2.12.2016, s. 1.](#)

⁸ [Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36.](#)

⁹ Dz.U. L 115 z 13.4.2022, s. 1.

¹⁰ Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1.

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku. Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69.

osób z niepełnosprawnościami,

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE (dyrektywa w sprawie zamówień publicznych)¹²,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027¹³,
- uwzględniając decyzję Rady (UE) 2018/254 z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Traktatu z Marrakeszu o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów osobom niewidomym, słabowidzącym i osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem¹⁴,
- uwzględniając normy dostępności wynikające z mandatów Komisji nr 376, 554, 420 i 473,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004¹⁵,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004¹⁶,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą¹⁷,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91¹⁸,
- uwzględniając rozporządzenie Komisji (UE) nr 1300/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie technicznych specyfikacji interoperacyjności odnoszących się do dostępności systemu kolei Unii dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się¹⁹,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

---

¹² [Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65.](#)

¹³ [Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11.](#)

¹⁴ [Dz.U. L 48 z 21.2.2018, s. 1.](#)

¹⁵ [Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 1.](#)

¹⁶ [Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 1.](#)

¹⁷ Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1.

¹⁸ [Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1.](#)

¹⁹ Dz.U. L 356 z 12.12.2014, s. 110.

(A9-0209/2022),

- A. mając na uwadze, że osoby z niepełnosprawnościami mają równe prawa przysługujące im w takim samym stopniu jak innym osobom we wszystkich dziedzinach życia, a także niezbywalne prawo do godności, równego traktowania, niezależnego życia, autonomii oraz pełnego uczestnictwa w społeczeństwie, co przynosi korzyści im na wszystkich poziomach;
- B. mając na uwadze, że ponad 87 milionów osób w Unii ma jakąś formę niepełnosprawności oraz że należy wziąć pod uwagę tendencję starzenia się społeczeństwa w Unii;
- C. mając na uwadze, że dostępność jest podstawowym warunkiem wstępnym pełnego korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami z praw człowieka i podstawowych wolności; mając na uwadze, że zgodnie z art. 9 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, aby umożliwić osobom z niepełnosprawnościami samodzielne funkcjonowanie i pełne uczestnictwo we wszystkich aspektach życia, państwa strony muszą podjąć odpowiednie środki w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami, na równych zasadach z innymi osobami, dostępu do środowiska fizycznego, środków transportu, informacji i komunikacji, w tym technologii i systemów informacyjnych i komunikacyjnych (ICT), a także do innych urządzeń i usług, powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich;
- D. mając na uwadze, że państwa członkowskie muszą zadbać o to, aby dostępność była uwzględniana na wszystkich szczeblach, nie tylko w kwestiach dotyczących budynków publicznych i transportu, ale także ochrony zdrowia i edukacji, jak również że należy zwiększyć mobilność i integrację osób z niepełnosprawnościami;
- E. mając na uwadze, że w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zdefiniowano „uniwersalne projektowanie” jako projektowanie produktów, otoczenia, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania, przy czym nie wyklucza się urządzeń wspomagających dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami; mając na uwadze, że dostępność jest jedną z ogólnych zasad Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, a Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych jest prawnie wiążąca dla Unii Europejskiej i państw członkowskich na podstawie decyzji Rady 2010/48/WE; mając na uwadze, że w uwadze ogólnej nr 2 do Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych zwrócono uwagę na obowiązek przyjęcia przez państwa strony planów działania i strategii, aby zidentyfikować istniejące bariery w dostępności, określić ramy czasowe z konkretnymi terminami oraz zapewnić zarówno zasoby ludzkie, jak i materialne, niezbędne do usunięcia tych barier; mając na uwadze, że dostępność jest niezbędna, aby osoby z niepełnosprawnościami mogły korzystać z prawa do prywatności, niedyskryminacji, zatrudnienia, edukacji włączającej, udziału w życiu politycznym oraz innych praw zapisanych w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- F. mając na uwadze, że władze lokalne odgrywają kluczową rolę we wspieraniu państw członkowskich w opracowywaniu polityki społecznej, w tym polityki dotyczącej

niepełnosprawności i dostępności, poprzez analizę potrzeb w terenie i wdrażanie konkretnych środków;

- G. mając na uwadze, że zapewnienie wysokiej jakości i przystępnych cenowo technologii wspomagających będzie sprzyjać pełnej integracji osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie i przyniesie korzyści zarówno osobom z niepełnosprawnościami, jak i dostawcom tych technologii, a także całemu społeczeństwu; mając na uwadze, że technologie wspomagające przyczynią się do zmniejszenia różnic między państwami członkowskimi oraz że technologie te mogą funkcjonować tylko w dostępnych środowiskach;
  - H. mając na uwadze, że wyższy poziom zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, większa dostępność i większe włączenie tej grupy do siły roboczej mają wyraźny potencjał gospodarczy;
  - I. mając na uwadze, że Unia ustanowiła kompleksowe ramy prawne w zakresie dostępności na rynku wewnętrznym, zwłaszcza poprzez przyjęcie szczegółowych przepisów dotyczących dostępności, takich jak europejski akt prawny w sprawie dostępności, oraz włączenie zobowiązań dotyczących dostępności do różnych aktów ustawodawstwa sektorowego, w tym do rozporządzeń dotyczących funduszy UE; mając na uwadze, że w europejskim akcie prawnym w sprawie dostępności, który będzie obowiązywał od 28 czerwca 2025 r., zostaną wprowadzone nowe znaczące wymagania w zakresie dostępności produktów i usług;
  - J. mając na uwadze, że faktyczna realizacja strategii politycznych dotyczących niepełnosprawności wpłynie pozytywnie na konkurencyjność rynku wewnętrznego UE, a zatem stanowi ona integralne źródło zasobów dla gospodarki unijnej;
  - K. mając na uwadze, że ocena europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności na lata 2010–2020 wykazała, iż jej wkład poprawił sytuację w wielu dziedzinach, ale również podkreśliła fakt, że osoby z niepełnosprawnościami nadal napotykały na znaczne bariery w dostępie do opieki zdrowotnej, edukacji, transportu, środowiska zbudowanego, technologii informacyjno-komunikacyjnych, zatrudnienia i rekreacji, a także w udziale w życiu politycznym i innych dziedzinach życia;
1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Unia równości: Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030” („Strategia”), którego celem jest zagwarantowanie, aby wszystkie osoby z niepełnosprawnościami w Europie mogły korzystać ze swoich praw, uczestniczyć w życiu społecznym i gospodarczym na równych warunkach i nie doświadczały już dyskryminacji, oraz zajęcie się znacznymi barierami, na które zwrócono uwagę w ocenie europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności 2010–2020;
  2. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszoną w Strategii inicjatywę Komisji dotyczącą utworzenia Centrum AccessibleEU („Centrum”); przyznaje, że celem Centrum jest zwiększenie spójności zharmonizowanych polityk dostępności, wspieranie ich realizacji oraz ułatwienie dostępu do odpowiedniej wiedzy i umiejętności, promowanie kultury równych szans i pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, w tym na poziomie zawodowym, w przestrzeni współpracy pomiędzy administracją publiczną, przedstawicielami biznesu, społeczeństwem obywatelskim

osób z niepełnosprawnościami, ekspertami w dziedzinie dostępności i użytkownikami;

3. zauważa, że lepsze rezultaty pod względem dostępności w społeczeństwie można osiągnąć jedynie wówczas, gdy Centrum będzie kierować się podejściem opartym na „uniwersalnym projektowaniu”; podkreśla konieczność zapewnienia należytego uwzględnienia tego kompleksowego podejścia do dostępności, w szczególności w odniesieniu do środowiska fizycznego, transportu, informacji, komunikacji, usług oraz obszaru umów i przetargów w ramach zamówień publicznych; uważa, że takie podejście zakłada również skuteczny udział wszystkich zainteresowanych stron i podmiotów uprawnionych w ich postępowaniach;
4. podkreśla, że UE ustanowiła kompleksowe ramy prawne na potrzeby dostępności na jednolitym rynku w oparciu o mandat Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, obejmujące m.in. europejski akt w sprawie dostępności, dyrektywę w sprawie dostępności stron internetowych, dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych i o łączności elektronicznej oraz specyfikacje techniczne dotyczące stacji kolejowych i pojazdów; przypomina, że niektóre aspekty tych ram mają terminy realizacji w przyszłości, i zachęca do dalszych wysiłków na rzecz szybkiego wdrożenia; ubolewa nad faktem, że wdrażanie tego rodzaju kluczowych przepisów – tam, gdzie jest ono już wymagane – różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich i ogólnie nie jest jeszcze zadowalające, głównie z powodu braku wykwalifikowanych ekspertów ds. dostępności; podkreśla zatem potrzebę poprawy ogólnej wiedzy oraz praktycznej i teoretycznej znajomości polityki dostępności wśród administracji publicznej, podmiotów gospodarczych i społeczeństwa w ogóle, aby pomóc w znalezieniu odpowiednich, trwałych i przystępnych cenowo rozwiązań w każdym państwie członkowskim, a tym samym poprawić wdrażanie istniejących i przyszłych wymogów w zakresie dostępności; podkreśla w tym kontekście, że Centrum powinno być ważnym źródłem wiedzy i wsparcia dla państw członkowskich w fazie wdrażania;
5. przyjmuje do wiadomości utworzenie grup roboczych ad hoc w celu wdrożenia niektórych przepisów dotyczących dostępności; uważa jednak, że kolejną przeszkodę we wdrażaniu przepisów dotyczących dostępności oraz w ich ujednoliconym egzekwowaniu w całej UE stanowi brak ram koordynacji i współpracy między UE, państwami członkowskimi, w szczególności organami publicznymi monitorującymi lub egzekwującymi przepisy dotyczące dostępności, a odpowiednimi zainteresowanymi stronami, które wspierają rozwiązania przekrojowe, a mianowicie osobami z niepełnosprawnościami za pośrednictwem reprezentujących je organizacji, specjalistami w dziedzinie dostępności i sektorem prywatnym;
6. wzywa Komisję do zapewnienia odpowiednich środków, zarówno w zakresie finansowania, jak i zasobów ludzkich, na utworzenie i funkcjonowanie Centrum; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia środków niezbędnych do wdrożenia i egzekwowania polityki dostępności, również za pośrednictwem funduszy UE; podkreśla, że wystarczające finansowanie jest niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki publicznej w dziedzinie dostępności, a także do osiągnięcia postępu w wielu dziedzinach, takich jak szerzenie wiedzy poprzez działania komunikacyjne, w szczególności wobec organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami, uznawanie niewidocznych niepełnosprawności oraz harmonizacja krajowych kart osoby niepełnosprawnej czy norm dostępności;

Struktura

7. apeluje do Komisji o ustanowienie sekretariatu i forum na potrzeby sterowania i kierowania pracą Centrum; podkreśla, że forum powinno gwarantować zrównoważone uczestnictwo zainteresowanych stron z sektorów publicznego i prywatnego oraz podmiotów uprawnionych z odpowiednim doświadczeniem w dziedzinie dostępności; zaznacza, że należy zapewnić równowagę płci; podkreśla, że należy zapewnić udział organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami jako zasadniczy element pracy Centrum, w celu zadbania o jak największą przejrzystość jego działań; uważa, że Centrum powinno publikować roczny program prac i powinno włączać do forum przedstawicieli spośród posłów do Parlamentu Europejskiego;
8. podkreśla szczególne wyzwania związane z poszczególnymi dziedzinami polityki dostępności, takimi jak środowisko zbudowane, zamówienia publiczne, technologie cyfrowe, media i kultura, transport, nowe technologie i technologie wspomagające oraz produkty i usługi dostępne dla ogółu społeczeństwa; wzywa Komisję do utworzenia specjalistycznych podgrup ekspertów dla określonych dziedzin; jest przekonany, że grupy te powinny ściśle współpracować z Centrum, państwami członkowskimi, osobami z niepełnosprawnościami i organizacjami reprezentującymi osoby z niepełnosprawnościami, aby zagwarantować lepszą ocenę, wdrażanie, monitoring i egzekwowanie przepisów dotyczących dostępności;
9. wzywa państwa członkowskie do ustanowienia krajowych ośrodków dostępności, które mogłyby obejmować punkty kontaktowe i równoległe grupy ekspertów, aby wspólnie z Centrum działały na rzecz wdrażania, monitorowania i egzekwowania przepisów dotyczących dostępności; jest zdania, że krajowe ośrodki dostępności powinny ułatwiać wymianę i koordynację działań między odpowiednimi zainteresowanymi stronami i podmiotami uprawnionymi, w tym podmiotami gospodarczymi, organizacjami osób z niepełnosprawnościami i organami krajowymi odpowiedzialnymi za dostępność i wdrażanie przepisów sektorowych; jest przekonany, że eksperci merytoryczni Centrum powinni udzielać wskazówek i prowadzić szkolenia dla wszystkich zainteresowanych stron; uważa, że tego rodzaju grupy mogłyby pomóc w znalezieniu rozwiązań dotyczących dostępności, uwzględniających specyfikę poszczególnych państw;

Mandat

10. uważa, że Centrum powinno funkcjonować jako ośrodek zapewniający odpowiednim instytucjom i organom Unii oraz jej państwom członkowskim regularną pomoc i fachową wiedzę dotyczącą polityki dostępności i wymogów technicznych przy wdrażaniu prawa Unii; uważa, że Centrum powinno ustanowić i koordynować ramy współpracy, które pozwalałyby na kontakt odpowiednich organów krajowych i organów Unii oraz wszystkich grup użytkowników, w szczególności organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, środowisk naukowych, przedsiębiorstw i specjalistów ze wszystkich dziedzin dostępności i praw konsumentów, aby wspierać ujednoczone wdrażanie i egzekwowanie przepisów w całej UE, zapewnić wskazówki i szkolenie, jak również inspirować rozwój polityki i innowacji na szczeblu krajowym i unijnym, między innymi poprzez identyfikowanie najlepszych praktyk i dzielenie się nimi w różnych sektorach, a także poprzez tworzenie narzędzi mających na celu ułatwienie wdrażania prawa

unijnego; uważa ponadto, że Centrum mogłoby wzmocnić współpracę wyżej wymienionych organów i organizacji z wysoce innowacyjnymi zainteresowanymi stronami, aby promować rozwój technologii wspomagających; uważa, że Centrum powinno również udzielać porad, włącznie z wytycznymi, odpowiednim instytucjom i organom UE oraz jej państwom członkowskim w zakresie ich wewnętrznych strategii i praktyk dotyczących dostępności;

11. podkreśla potencjalne korzyści wynikające z istnienia Centrum pod względem wspierania prac Komisji, w tym między innymi identyfikowania luk i niespójności w aktualnie obowiązujących przepisach oraz pomocy w ich eliminowaniu, zapewnienia zaleceń politycznych w celu aktualizacji i rozwoju przepisów dotyczących dostępności, uwzględniania dostępności w głównym nurcie wszystkich właściwych strategii politycznych, za które odpowiedzialne są różne dyrekcje generalne Komisji, w tym poprzez identyfikację priorytetowych obszarów, w których należy poprawić dostępność, realizacji projektów ukierunkowanych na analizę innowacyjnych sposobów wdrażania dostępności, pomocy w opracowywaniu specyfikacji dostępności technicznej oraz wspierania agencji i organów UE w sprawach związanych z dostępnością;
12. jest zdania, że Centrum powinno generować wartościową wiedzę na temat dostępności za pośrednictwem badań i opracowań, które winno dostarczać zarówno Komisji, jak i państwom członkowskim, a także powinno gromadzić i konsolidować specjalistyczne i porównywalne informacje oraz w pełni dostępne dane, w tym informacje zwrotne na temat wdrażania przepisów dotyczących dostępności; podkreśla, że te działania pomogłyby w kształtowaniu polityki dostępności mocno opartej na wymogach i doświadczeniach użytkowników; podkreśla, że Centrum powinno pomagać w wypełnianiu luk w gromadzeniu na szczeblu krajowym danych statystycznych na temat sytuacji osób z niepełnosprawnościami i że należy przewidzieć współpracę z odpowiednimi organami statystycznymi, w szczególności z Eurostatem;
13. uważa, że Centrum odgrywałoby bardzo ważną rolę w zapewnianiu Komisji i państwom członkowskim, zainteresowanym stronom i podmiotom uprawnionym wiedzy i pomocy we wdrażaniu, monitorowaniu i egzekwowaniu polityki dostępności, w tym poprzez szkolenie i wytyczne we wszystkich językach urzędowych UE, sformułowane w sposób przystępny, zrozumiały, łatwy do przyswojenia;
14. podkreśla, że Centrum powinno pomóc w przezwyciężeniu niespójności między Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych a polityką UE, a tym samym powinno pomóc państwom członkowskim w osiągnięciu głównego celu, jakim jest zwiększenie poziomu zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami; zwraca uwagę, że to działanie w zakresie włączania do głównego nurtu polityki musi obejmować UE i państwa członkowskie również poprzez ścisłą współpracę z organizacjami reprezentującymi osoby z niepełnosprawnościami i innymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, władzami publicznymi i sektorem prywatnym;
15. zauważa, że wdrażanie polityki dostępności wymaga wysokiego poziomu technicznej wiedzy fachowej i zagadnienie to jest w niedostatecznym stopniu uwzględniane w programach kształcenia wyższego, co przyczynia się do braku wykwalifikowanych ekspertów ds. dostępności w sektorze publicznym i prywatnym w wielu dziedzinach; podkreśla, że Centrum powinno wspierać państwa członkowskie w opracowywaniu

specjalnych programów edukacyjnych dotyczących kwestii związanych z dostępnością oraz prowadzić szkolenia dla specjalistów, unijnych i krajowych urzędników państwowych, jak również odpowiednich zainteresowanych stron i podmiotów uprawnionych w celu szerzenia wiedzy o tych kwestiach;

16. ubolewa, że system normalizacji nie pozwala osobom z niepełnosprawnościami i organizacjom, które je reprezentują, uczestnictwa na równi z innymi zainteresowanymi stronami w działalności europejskich i krajowych organów normalizacyjnych przy opracowywaniu norm dostępności; wzywa zatem do lepszej reprezentacji w systemie normalizacji oraz do zrównoważonej reprezentacji wśród wyznaczonych ekspertów, aby zagwarantować sprawiedliwy wynik prac nad unijnymi przepisami i normami dotyczącymi dostępności; uważa, że Centrum powinno odgrywać znaczącą rolę w systemie normalizacji i mogłoby służyć Komisji wiedzą fachową, gdy Komisja uczestniczy w pracach komitetów normalizacyjnych, w tym poprzez udzielanie porad przez ekspertów ds. normalizacji z organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnością, a także, w miarę możliwości, pomagać Komisji w sporządzaniu specyfikacji technicznych i wniosków o normy europejskie i rezultaty prac zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1025/2012²⁰, w tym poprzez zaangażowanie wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron i posiadaczy praw; uważa, że zaangażowanie Centrum przyniosłoby wyraźne korzyści osobom z niepełnosprawnościami w zakresie poruszania się po UE i umożliwiłoby im korzystanie z prawa do pracy, życia i swobodnego podróżowania;
17. wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny w ciągu pięć lat od utworzenia Centrum w celu oszacowania jego skuteczności i wartości dodanej w kwestii poprawy polityki dostępności w UE; podkreśla, że na podstawie tej oceny Komisja powinna podjąć odpowiednie kroki w celu uaktualnienia i usprawnienia Centrum, w tym ocenić możliwość utworzenia agencji, jeżeli cele wymienione w jego mandacie nie zostaną zrealizowane; wzywa Komisję do monitorowania pracy Centrum i jego osiągnięć za pośrednictwem rocznych sprawozdań przedstawianych Parlamentowi;

o

o   o

18. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz państwom członkowskim.

---

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej. Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12.

UZASADNIENIE

Uwagi wstępne

W ostatnich latach w UE przyjęto szereg przepisów i norm technicznych tworzących nowy ekosystem dostępności, na który składają się między innymi europejski akt prawny w sprawie dostępności, dyrektywa w sprawie dostępności stron internetowych, dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych, dyrektywa o łączności elektronicznej oraz specyfikacje techniczne dotyczące stacji kolejowych i pojazdów. Ponadto wymogi związane z dostępnością muszą być brane pod uwagę przy dokonywaniu przydziału funduszy unijnych oraz w zamówieniach publicznych.

Niemniej jednak wdrażanie tego niezwykle ważnego zestawu przepisów na szczeblu krajowym nie przebiega jak dotąd zadowalająco. Wynika to głównie z obserwowanego na szczeblu krajowym, zarówno w administracji publicznej, jak i w podmiotach gospodarczych, braku wykwalifikowanych ekspertów ds. dostępności, którzy byliby w stanie wdrażać wysoce specjalistyczne przepisy techniczne dotyczące dostępności zawarte w prawodawstwie i normach.

Uderzającym przykładem są zamówienia publiczne, w których określa się minimalne wymogi dotyczące dostępności. Całe postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, w tym umowy i oferty, powinny spełniać te wymogi. Tymczasem brak programów szkoleniowych utrudnia znalezienie w państwach członkowskich ekspertów do spraw zamówień publicznych, którzy dysponowaliby wystarczającą wiedzą fachową w dziedzinie wymogów związanych z dostępnością, i często zdarza się, że zasady dostępności nie są należycie uwzględniane w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Niesie to ze sobą poważne konsekwencje praktyczne, które odczuwają osoby z niepełnosprawnościami.

Kolejną przeszkodą we wdrażaniu przepisów dotyczących dostępności jest brak ram koordynacji i współpracy między UE, państwami członkowskimi a odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Tego rodzaju rozwiązania ustanawiano wyłącznie doraźnie, jak miało to miejsce w przypadku grupy ekspertów ds. dyrektywy w sprawie dostępności stron internetowych (Wadex). Gdy nie dochodzi do powołania tego rodzaju wyspecjalizowanych grup lub przestają one funkcjonować, państwa członkowskie są pozbawione niezbędnego wsparcia i wytycznych, które umożliwiają egzekwowanie wymogów i norm dotyczących dostępności, a także pozwalają na zmierzenie się z innowacjami i zmieniającymi się potrzebami.

Aby stawić czoła tym problemom, w europejskiej strategii na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 zapowiedziano utworzenie Centrum AccessibleEU („Centrum”), które będzie zrzeszać krajowe organy odpowiedzialne za wdrażanie i egzekwowanie zasad dostępności, a także ekspertów i specjalistów ze wszystkich dziedzin związanych z dostępnością. Sprawozdawczyni uważa, że ta inicjatywa przewodnia jest kluczowa dla zwiększenia spójności polityki dostępności oraz ułatwienia dostępu do stosownej wiedzy, co można osiągnąć również poprzez wzmocnioną współpracę organów krajowych odpowiedzialnych za wdrażanie i egzekwowanie zasad dostępności.

Struktura i funkcjonowanie

Po uważnym rozważeniu różnych poglądów zainteresowanych stron sprawozdawczyni jest zdania, że Centrum powinno mieć przedstawioną poniżej strukturę, aby zagwarantować państwom członkowskim stałe i ukierunkowane wsparcie we wdrażaniu, monitorowaniu i egzekwowaniu przepisów dotyczących dostępności, a także wspomagać Komisję w aktualizowaniu i rozwijaniu przepisów dotyczących dostępności.

Centrum powinno dysponować jasnym mandatem i posiadać uproszczoną strukturę, na którą składałyby się sekretariat, forum oraz szereg podgrup zrzeszających ekspertów merytorycznych.

Sekretariat zapewniałby wsparcie administracyjne, operacyjne i techniczne dla Centrum, natomiast forum byłoby przestrzenią omawiania priorytetów, zaleceń politycznych i działań koniecznych do wzmocnienia polityki dostępności. W celu zapewnienia Komisji szczegółowych i złożonych opinii na forum powinny być reprezentowane różne spojrzenia na dostępność i potrzeby. Sprawozdawczyni jest zatem zdania, że organizacje reprezentujące osoby z niepełnosprawnościami, specjaliści ds. dostępności, organy publiczne, eksperci ds. zamówień publicznych, przemysł, środowisko akademickie, organizacje konsumenckie oraz inne odpowiednie zainteresowane strony i podmioty uprawnione z udokumentowanym doświadczeniem w dziedzinie dostępności powinni być reprezentowani na równi.

Ponadto ponieważ Centrum powinno zajmować się konkretnymi wyzwaniami występującymi w poszczególnych dziedzinach polityki dostępności, sprawozdawczyni jest zdania, że w pewnych dziedzinach, takich jak środowisko zbudowane, zamówienia publiczne, dostępność cyfrowa, media i kultura oraz technologie wspomagające, niezbędne są wyspecjalizowane podgrupy ekspertów merytorycznych. Im wyższy poziom specjalizacji Centrum osiągnie w różnych dziedzinach, tym lepsze będą rezultaty.

Co więcej, sprawozdawczyni uważa, że eksperci merytoryczni, wspierający pracę Komisji, powinni ściśle współpracować z zainteresowanymi stronami i podmiotami uprawnionymi reprezentowanymi na forum. Ich wkład powinien obejmować przykładowo zidentyfikowanie luk i niespójności w istniejących przepisach, co pozwoliłoby uniknąć sytuacji, w której publikuje się odnośne wnioski Komisji bez niezbędnych przepisów dotyczących dostępności.

Forum i podgrupy ekspertów powinny również przedstawiać zalecenia polityczne na potrzeby aktualizowania istniejących przepisów i opracowywania nowych przepisów, prowadzenia badań i realizacji projektów ukierunkowanych na innowacyjne sposoby wdrażania dostępności, pomocy w tworzeniu specyfikacji technicznych dotyczących dostępności oraz wspierania w sprawach związanych z dostępnością agencji i organów UE, takich jak BEREC (Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej), ERGA (Europejska Grupa Regulatorów ds. Audiowizualnych Usług Medialnych) i Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich. Sprawozdawczyni uważa w tym względzie, że kolejnym elementem wartości dodanej Centrum byłoby zapewnienie Komisji i państwom członkowskim porównywalnych i wiarygodnych informacji i danych na temat dostępności, w tym informacji zwrotnych na temat wdrażania przepisów dotyczących dostępności.

Kluczowym zadaniem Centrum powinno być wspieranie państw członkowskich we wdrażaniu, monitorowaniu i egzekwowaniu przepisów związanych z dostępnością. Forum i eksperci merytoryczni powinni być zawsze gotowi do udzielania odpowiedzi na konkretne

pytania organów administracji publicznej lub podmiotów gospodarczych. Należy zapewnić wytyczne i szkolenia dla odpowiednich zainteresowanych stron i podmiotów uprawnionych, aby zwiększyć poziom wiedzy i kompetencji na szczeblu krajowym.

Aby uczynić ten proces płynnym i wydajnym oraz wzmocnić dialog na szczeblu krajowym, kluczowe zdaniem sprawozdawczynie jest stworzenie krajowych punktów kontaktowych oraz równoległych grup ekspertów merytorycznych w każdym państwie członkowskim. Powołanie takich grup pomogłoby uzupełnić wiedzę i wypełnić lukę w kompetencjach oraz pozwoliłoby znajdować adekwatne rozwiązania dotyczące dostępności, uwzględniające specyfikę kontekstów krajowych.

Ponieważ to unijne organy normalizacyjne opracowują normy dostępności, sprawozdawczynie uważa, że bliskie relacje z Centrum są również niezbędne do lepszego odzwierciedlenia potrzeb związanych z dostępnością w społeczeństwie. Gdyby Centrum mogło wyznaczać ekspertów technicznych do organów normalizacyjnych, możliwe byłoby zrównoważenie w gronie wyznaczonych ekspertów aktualnie nadmiernej reprezentacji interesów podmiotów sektora biznesowego, która w tak dużym stopniu decyduje o rezultatach unijnych przepisów dotyczących dostępności.

Sprawozdawczynie pragnie na zakończenie przypomnieć, że nie można rozwijać ambitnej polityki dostępności bez odpowiedniego finansowania. Centrum zostanie utworzone w ramach strategii na rzecz osób z niepełnosprawnościami, która ma swój budżet i kilka linii finansowania. Dodatkowo badania i opracowania, jak również gromadzenie danych mogą być finansowane za pośrednictwem specjalistycznych programów unijnych. Praktyczne i konieczne byłoby zatem, aby Komisja i państwa członkowskie przeznaczyły na Centrum pokaźne zasoby finansowe i ludzkie.

Podsumowując, jest rzeczą oczywistą, że sukces Centrum będzie zależny od woli politycznej. Możliwości i korzyści są nieograniczone. Zalety skoordynowanego i ujednoliconego podejścia do dostępności są wyraźnie widoczne. Kluczowe jest jednak regularne dokonywanie przez Komisję oceny, czy Centrum faktycznie poprawia egzekwowanie polityki związanej z dostępnością oraz włączanie osób z niepełnosprawnościami w każdy aspekt naszego codziennego życia i społeczeństwa. Jeżeli tak nie będzie, sprawozdawczynie uważa, że Komisja powinna zintensyfikować swoje działania i w okresie do 5 lat po utworzeniu Centrum stworzyć agencję o zwiększonych uprawnieniach i obowiązkach, by zagwarantować faktyczną, zdecydowaną zmianę w polityce dostępności.

**ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Poniższy wykaz opracowano na zasadzie zupełnej dobrowolności, na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawczyni. Przy sporządzaniu sprawozdania sprawozdawczyni otrzymała informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot i/lub osoba
European Disability Forum
ANEC
US Access Board
European Commission
EQUINET - European Network of Equality Bodies
FUNKA
European Blind Union
European Union of the Deaf
NSAI Standards
Swedish Disability Rights Federation
Danish Council of Persons with Disabilities
Pilar Orero, Professor, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
EPRS – European Parliament Research Centre

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU
PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ**

Data przyjęcia	12.7.2022
Wynik głosowania końcowego	+ : 43 - : 0 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Markus Buchheit, Andrea Caroppo, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Marco Campomenosi, Salvatore De Meo, Malte Gallée, Ivars Ijabs, Katrin Langensiepen, Antonio Maria Rinaldi, Dominik Tarczyński, Edina Tóth, Kosma Złotowski

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

43	+
ECR	Adam Bielan, Dominik Tarczyński, Kosma Złotowski
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi, Virginie Joron, Antonio Maria Rinaldi
NI	Edina Tóth
PPE	Pablo Arias Echeverría, Andrea Caroppo, Deirdre Clune, Salvatore De Meo, Krzysztof Hetman, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
RENEW	Andrus Ansip, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Morten Løkkegaard, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Alex Agius Saliba, Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, René Repasi, Christel Schaldemose
THE LEFT	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier
VERTS/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Marcel Kolaja, Katrin Langensiepen

0	-

1	0
ECR	Eugen Jurzyca

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się